## 139434 ـ استفاده از اوقاف مسجد برای نیازهای شخصی جایز نیست

**سوال**

آیا مسلمان اجازه دارد که یک فروشگاه را در زمین تابع مسجد بسازد و آن را اداره کند؟

**پاسخ مفصل**

الحمدلله.

اگر این زمینی که می‌خواهد بر روی آن یک فروشگاه شخصی باز کند به عنوان مسجد وقف شده باشد یعنی بخشی از مسجد باشد که برای نماز آماده شده یا از ملحقات آن باشد، بهره بردن از آن برای نیازهای ویژه و امور شخصی به هیچ عنوان جایز نیست. بلکه این از جنایت و دست درازی به حق پروردگار و حق مسلمانان است.

اما اگر این زمین برای استفاده و هزینه کردن برای مسجد وقف شده اشکالی ندارد که در آن فروشگاه‌هایی ساخته شود ولی در مالکیت شخص خاصی قرار نمی‌گیرد بلکه به عنوان وقفِ مسجد باقی می‌ماند و درآمد آن ـ بر حسب شرط واقف ـ خرج مسجد یا دیگر امور خیر می‌شود.

از شیخ ابن باز ـ رحمه الله ـ پرسیده شد:

«حکم بنا در حیاط مسجد برای اسکان در آن چیست؟ با علم به اینکه این قسمت بخشی از مسجد است و در آن نماز برگزار می‌شود و اگر این بنا ساخته شده باشد مسئولین مسجد چه وظیفه‌ای در قبال آن دارند؟

ایشان ـ رحمه الله ـ چنین پاسخ دادند:

«در زمین مسجد چیزی بنا نمی‌شود. اگر این زمین تابع مسجد است در آن چیزی بنا نمی‌شود بلکه برای توسعهٔ حدود مسجد نگه داشته می‌شود تا وقتی مردم بیشتر شدند در آن نماز بگزارند و چیزی از آن برداشته نمی‌شود بلکه برای توسعهٔ مسجد باقی گذاشته می‌شود و اگر خواسته شد که برای امام یا مؤذن یا برای کتابخانه بنایی ساخته شود باید خارج از مسجد باشد، یعنی اگر زمینی بود یا زمینی توسط اهل خیر خریده شود. غرض آنکه حیاط مسجد برای توسعهٔ آن باقی گذاشته می‌شود».

(مجموع فتاوی ابن باز: ۳۰/ ۸۳ـ۸۴)

والله اعلم.